

Fysioterapeuttien EETTISET OHJEET

Fysioterapeuttien eettiset ohjeet

Fysioterapeutti on terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö, jonka tehtävänä on terveyden, liikkumisen, toiminta- ja työkyvyn edistäminen ja ylläpitäminen. Fysioterapeutti tuntee terveydenhuollon yhteisen asiakaslähtöisen arvopohjan sekä yhteiset tavoitteet ja periaatteet, joilla pyritään kansanterveyden edistämiseen ja ihmislähtöiseen toimintaan [1]. Fysioterapeutti kunnioittaa elämää, kaikkien ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta ja toimii tehtävässään luottamuksellisesti. Fysioterapeutti tuntee alaa koskevat lait ja asetukset ja noudattaa niitä. Eettiset periaatteet koskevat niin fyysistä toimintaa kuin digitaalisia ympäristöjäkin.

Fysioterapeutti kohtaa jokaisen asiakkaan tasavertaisena ikään, sukupuoleen, kansallisuuteen, uskontoon, seksuaaliseen suuntautumiseen, toimintakykyyn, terveydentilaan, poliittiseen kantaan tai mihinkään yksilön ominaisuuteen katsomatta. Fysioterapeutti toimii asiakaslähtöisesti ja tukee asiakasta erilaisissa elämäntilanteissa.

Ammattietiikka perustuu ammatilliseen, näyttöön perustuvaan tietoon ja osaamiseen sekä arvojen sisäistämiseen ja elämäkokemukseen. Niiden avulla fysioterapeutti pystyy eettiseen pohdintaan, päätöksentekoon ja oman toimintansa ja sen seurausten kriittiseen arviointiin. Suomen Fysioterapeuttien Eettiset ohjeet pohjautuvat Fysioterapeuttien maailmanjärjestön (World Physiotherapy) eettisiin ohjeisiin ja ne on laadittu kansallisiin tarpeisiin [2].

-
- [1] Valtakunnallinen terveydenhuollon eettinen neuvottelukunta, ETENE-julkaisuja 32 2011. Sosiaali- ja terveysalan eettinen perusta. ETENE-julkaisuja+32+Sosiaali-+ja+terveysalan+eettinen+perusta.pdf
- [2] World Physiotherapy 2023. Ethical principles and the responsibilities of physiotherapists and member organisations – Policy statement. A91h47k6g_9q5h4y_lox.tmp.pdf (world.physio)

1

Fysioterapeutti ja asiakas

Fysioterapeutti:

- Toimii asiakaslähtöisesti.
- Toimii vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa, kuulee ja kuuntelee asiakasta, huomioiden hänen arvojan ja asenteitaan, vahvistaen asiakkaan osallisuutta.
- Asettaa yhdessä asiakkaan kanssa terapian tavoitteet, laatii suunnitelman ja toimii sen mukaisesti, arvioi toimintaa ja sen tuloksia, sekä tuo esille asiakkaan omaa vastuuta kuntoutumisen etenemisessä.
- Antaa tietoja täsmällisesti ja kattavasti ja on velvollinen kertomaan asiakkaalle toiminnan odotetut vaikutukset ja mahdolliset riskit.
- Tiedostaa, että asiakkaalla on oikeus kieltäytyä ehdotetusta fysioterapiasta, tai mikäli asiakas ei itse kykene tekemään päätöksiä, tekee yhteistyötä asiakkaan läheisten kanssa.
- Toimii asiakkaan edun mukaisesti ja puolustaa asiakkaan etua ammattitoimintaansa liittyvissä asioissa.

Säädösten noudattaminen

Fysioterapeutti:

- Tuntee ammattiinsa liittyvän ja sitä määrittävän ajantasaisen lainsäädännön ja muut säädökset [3]. Sitoutuu noudattamaan niitä ja tekee eettisiä valintoja niiden pohjalta.
- Noudattaa vaitiolovelvollisuutta kaikissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä, eikä paljasta mitään asiakastaan koskevia tietoja kolmannelle osapuolelle ilman asiakkaan suostumusta tai lain antamaa edellytystä.
- Huomioi toiminnassaan tietoturvan ja tietosuojan ja sitoutuu noudattamaan niitä kaikissa toimintaympäristöissä.

[3] Suomen Fysioterapeutit 2023. Lainsäädäntö.
suomenfysioterapeutit.fi/fysioterapia/fysioterapeuttina-tyoskentely/lainsaadanto/

Fysioterapeutin asiantuntijuus

Fysioterapeutti:

- Perehtyy asiakkaansa taustaan, nykytilaan ja saamaansa toimeksiantoon.
- Tutkii asiakkaan asianmukaisesti fysioterapeuttisen diagnoosin määrittämiseksi.
- Toteuttaa fysioterapiaa näyttöön perustuen.
- Dokumentoi toteutetun toiminnan totuudenmukaisesti ja viivytyksettä.
- Kunnioittaa oman ja muiden ammattiryhmien edustajien asiantuntemusta, konsultoi tarvittaessa asiantuntijoita, antaa asiantuntija-apua muille tai ohjaa tarvittaessa asiakkaan toiselle asiantuntijalle.
- Vastaa työstään henkilökohtaisesti.

Fysioterapeutilla:

- On oikeus arvioida asiakkaan tilannetta itsenäisesti asiantuntijuutensa kautta ja määritellä tarkoituksenmukaisin interventio, ja tarvittaessa oikeus kieltäytyä toteuttamasta interventiota, joka ei ole asiakkaan edun mukainen.
- On fysioterapeutin ammattinimikkeellä toimiessaan oikeus ja velvollisuus noudattaa ammattinimikkeensä mukaisten työtehtävien sisältöjä.
- On oikeus ja velvollisuus puuttua erityisesti tilanteisiin, joissa fysioterapeutin itsensä turvallisuus on uhattuna.

Fysioterapeutin ammatillisuus

Fysioterapeutti:

- Toimii oikeudenmukaisesti, rehellisesti, asiantuntevasti ja vastuuntuntoisesti.
- Varmistaa, että asiakas ja tarvittaessa hänen lähiverkostonsa ymmärtävät terapian tavoitteet ja sisällön, ajankäytön ja kustannukset.
- Tunnistaa oman ammatillisen roolinsa suhteessa asiakkaaseen ja hänen lähiverkostoonsa.
- Tiedostaa omat tapansa olla vuorovaikutuksessa, omat arvonsa ja asenteensa ja niiden vaikutukset tekemäänsä työhön.
- Sitoutuu itsensä, ammattitaitonsa ja ammattialansa kehittämiseen.
- Tunnistaa oman ammatillisen osaamisensa rajat.
- Toimii laillistetun ammattihenkilön oikeuksin ja hankitun erikoisosaamisensa rajoissa.
- Tunnistaa oman kokonaisvaltaisen hyvinvointinsa vaikutuksen ammatillisuuteen ja fysioterapeuttina toimimiseen.

Fysioterapeutti kollegana:

- Tunnistaa oman ammatillisen roolinsa suhteessa työyhteisöön ja kollegoihin.
- Kunnioittaa ja arvostaa kollegoitaan.
- Puuttuu kollegan toimintaan, jos se uhkaa potilasturvallisuutta tai toiminta ei ole asiakkaan edun mukaista.
- Kykenee ammatilliseen keskusteluun myös omaan toimintaansa liittyen.
- Toimii opiskelijalle ammatillisena roolimallina.
- Mahdollistaa opiskelijalle laadukkaan ja turvallisen harjoittelun ja tavoitteellisen osaamisen kehittymisen [4].

Fysioterapeutti esihenkilönä:

- Pyrkii luomaan edellytykset eettisesti turvalliselle työyhteisölle, jossa voidaan käsitellä myös epäkohtia ja ristiriitoja.
- Luo kollegiaalisuutta, työhyvinvointia, -turvallisuutta ja jaksamista tukevat rakenteet työyhteisöön.

[4] Valtakunnallinen opiskelijaohjauksen kehittämisverkosto (ValOpe) 2017. Opiskelijaohjauksen laatusuositukses. [Opiskelijaohjauksen laatusuositukses.pdf \(tyks.fi\)](#)

Toiminnan laatu

Fysioterapeutti:

- Sitoutuu laadukkaaseen toimintaan ja perustelee toimintaansa ja valintojaan.
- Noudattaa hyvää fysioterapiakäytäntöä, joka korostaa näyttöön perustuvaa toimintaa.
- Hakee, käyttää, soveltaa ja tuottaa tietoa kriittisesti arvioiden kaikissa toimintaympäristöissä (fyysiset ja digitaaliset toimintaympäristöt).
- Tuntee tekoälyn eettisen käytön periaatteet: vastuullisuus, yksityisyys ja oikeudenmukaisuus, luotettavuus, läpinäkyvyys, ymmärrettävyys [5].

Fysioterapeutti työnantajana/esihenkilönä:

- Mahdollistaa työntekijän ammatillisen kehittymisen ja kouluttautumisen sekä varmistaa jatkuvan oppimisen periaatteiden toteutumisen ja riittävän pätevyyden niihin tehtäviin, joissa työntekijä toimii.
- Tukee työyhteisöä laadukkaana fysioterapian toteuttamisessa.

- Pitää huolta omista johtamistaidoistaan.
- Arvioi ja kehittää yhdessä henkilöstön kanssa organisaation toimintaa ja prosesseja säännöllisesti.

Fysioterapeutti tutkijana:

- Sitoutuu noudattamaan tutkimuseettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä [6].

Fysioterapeutti kouluttajana:

- Tunnistaa omat sidonnaisuutensa ja roolinsa, ja tuo ne esille tarkoituksenmukaisesti.
- Sitoutuu samoihin eettisiin periaatteisiin kuin fysioterapeutina toimiessaan.

[5] World Health Organization (WHO) 2021. *Ethics and governance of artificial intelligence for health: WHO guidance* (s. 23-30).

[6] Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) 2023. *Hyvä tieteellinen käytäntö. Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) Tutkimuseettinen neuvottelukunta (tenk.fi)*

Yhteiskunta ja talous

Fysioterapeutti:

- Toimii yhteiskuntavastuun periaatteiden mukaisesti ottaen huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön vaikuttavat tekijät.
- Seuraa yhteiskunnallista terveystaloudellista keskustelua ja ottaa tarvittaessa kantaa siihen oman alansa asiantuntijana.
- Kantaa vastuun velvollisuudestaan edistää kansalaisten terveyttä.
- Sitoutuu toiminnallaan kestävän kehityksen periaatteisiin [7] ja tiedostaa oman toimintansa vaikutukset siihen.

Fysioterapeutti yrittäjänä:

- Toimii hyvän liiketavan mukaisesti.
- Hinnoittelee palvelunsa oikein ja eettisesti kestäväällä tavalla, jotta liiketoiminta on kannattavaa ja toiminta laadukasta.

[7] Suomen kestävän kehityksen toimikunta. Kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma Agenda2023. Agenda2030 -toimintaohjelma | Kestävä kehitys (kestavakehitys.fi)

Viestintä ja markkinointi

Fysioterapeutti:

- Noudattaa sosiaalisen median käytössä samoja eettisiä rajoja, ohjeita ja periaatteita kuin kaikessa muussa toiminnassaan.
- Ei julkaise tunnistettavia tietoja asiakkaasta, vaikka asiakas siinä hetkessä antaisi siihen suostumuksensa (vaitiolovelvollisuus pätee kaikissa toimintaympäristöissä, myös sosiaalisen median kanavissa).
- Toteuttaa markkinointia selkeästi, ymmärrettävästi ja totuudenmukaisesti [8] säilyttäen vaitiolovelvollisuuden ja asiakkaan yksityisyydensuojan.
- Kunnioittaa tekijänoikeuksia [9, 10].

[8] Keskuskauppakamari 2021. Hyvää markkinointitapaa koskevat periaatteet. Hyvää markkinointitapaa koskevat periaatteet - Keskuskauppakamari

[9] Tekijänoikeus.fi. Mitä on tekijänoikeus? Tekijänoikeus | Tekijänoikeus.fi

[10] Kopiosto. Tekijänoikeuden ABC. Tekijänoikeuden ABC - Kopiosto

© 2024

Eettinen toimikunta | Emmi Aalkivi,
Sanna Laakkonen, Tiina Mäkinen,
Kati Naamanka, Noora Rautionmaa

Suomen Fysioterapeutit ry:n
edustajisto 23.11.2024

